T.C.
UYUŞMAZLIK MAHKEMESİ

ESAS NO : 2025/286
KARAR NO : 2025/738
KARAR TR : 22/12/2025

ÖZET: Davacının Kasım 2007-Kasım 2008 tarihleri arasında Tekirdağ İl Özel İdaresi il encümeni üyesi olduğundan bahisle, zorunlu Bağ-Kur sigortalılığı yerine Emekli Sandığı iştirakçiliğinin tespiti istemiyle açtığı davada, 5510 sayılı Kanun'un yürürlük tarihinden önce 5434 sayılı Kanun'a tabi bir hizmetin bulunmadığı gözetilerek, aynı Kanun'un 101. maddesi kapsamında ADLİ YARGI YERİNİN görevli olduğu hk.

K A R A R

Davacı : F. A.
Vekili : Av. İ. Ç.
Davalılar : 1- Tekirdağ Valiliği
Vekili : Av. S. D.
2- Sosyal Güvenlik Kurumu Başkanlığı
Vekili : Av. B. K. , Av. E. İ. E.

I. DAVA KONUSU OLAY

1. Davacı vekili, müvekkilinin 5510 sayılı Kanun'un 4/1-a, 4/1-b ve en son Belediye Başkanlığı görevi nedeniyle 4/1-c bentleri kapsamında sigortalılığının bulunduğunu, bu görevden önce de İl Encümen Üyeliğinin bulunduğunu, 2007/11-2008/11 dönemleri arası İl Encümen Üyesi olarak görev yaparken Valilik tarafından 5434 sayılı Kanun kapsamında bildirimi yapılmadığından 1479 sayılı Kanun kapsamında sigortalı sayıldığını ve primlerinin yatırıldığını, bu durumun düzeltilmesi için Kuruma müracaat edildiğini, ancak talebin reddedildiğini belirterek, İl Encümen Üyeliği görevi nedeniyle 2007/11-2008/11 arası dönemde 5510 sayılı Kanun kapsamında 4/1-c kapsamında sigortalı olduğunun tespiti, bu dönemde 1479 sayılı Kanun'a tabi sigortalılığının iptal edilerek Emekli Sandığı iştirakçisi olarak sigortalılık halinin tescil edilmesi, Emekli Sandığına ilişkin hizmetleri karşılığında ödenmesi gereken keseneklerin davalı Valiliğinden tahsil edilmesi ve bu şekilde hizmet birleştirmesi yapılması istemiyle yaptığı başvurunun reddine dair işlemin iptali istemiyle idari yargı yerinde dava açmıştır.

II. UYUŞMAZLIĞA İLİŞKİN BAŞVURU SÜRECİ

A. İdari Yargıda

2. **Tekirdağ İdare Mahkemesi 09/03/2016 tarih ve E.2016/237, K.2016/242 sayılı kararı** ile, davanın görev yönünden reddine karar vermiş ve karar kesinleşmiştir. Kararın ilgili kısmı şöyledir:

"... Dava dosyasının incelenmesinden; ili, İlçe Belediye Başkanı olarak görev yapan davacı tarafından; 2007 yılı Kasım ayı ile 2008 yılı Kasım ayları arasında İl Özel İdaresi İl Encümeni üyesi olarak görev yaptığı, dolayısıyla 5434 sayılı Kanun kapsamındaki bu sürelere ilişkin hizmet bildiriminin yapılmayarak 1479 sayılı Kanun

UYAP Bilişim Sistemindeki bu dokümana http://vatandas.uyap.gov.tr adresinden I0ib8/c - h392MSZ - 1G4GgOl - 2blFlQ= ile erişebilirsin

kapsamındaki sigortalılığının devamının sağlandığı belirtilerek anılan dönemler için 1479 sayılı (Mülga) Esnaf ve Sanatkarlar ve Diğer Bağımsız Çalışanlar Sosyal Sigortalar Kurumu Kanunu (Bağ-Kur) kapsamındaki sigortalılık halinin iptal edilerek 5434 sayılı Kanun kapsamında emekli sandığı iştirakçisi olarak sigortalılık halinin tescil edilmesine, anılan dönemler için Bağkur hizmetleri karşılığında ödenen primlerin emekli sandığı hizmetlerine sayılmasına, aksi takdirde primlerin tarafına iadesine, emekli sandığı hizmetleri karşılığında prim borcu doğacak ise, borcun hesaplanarak tarafına bildirilmesine, emekli sandığı ile ilgilendirilme talebinin kabulü halinde 2829 sayılı Kanun hükümleri uyarınca 4/a, 4/b ve 4/c hizmetlerinin birleştirilmesi yönünde yaptığı 15/12/2015 tarihli başvurusunun reddine ilişkin 18/01/2016 tarih ve 084 sayılı davalı idare işleminin iptali istemiyle bakılan davanın açıldığı anlaşılmaktadır.

...yukarıda anılan Anayasa Mahkemesi kararının gerekçesi de dikkate alındığında, 5510 sayılı Yasanın yürürlük tarihi olan 01/10/2008 tarihinden önce 5434 sayılı Kanun kapsamında sigortalı olarak hizmeti bulunmayan ve yürürlükteki 5510 sayılı Kanun ile getirilen prim esasına dayalı yeni sisteme tabi çalışan davacı ile ilgili olarak ortaya çıkan mevcut uyuşmazlığın, aynı Kanunun 101. maddesi uyarınca iş mahkemelerinde çözümlenmesi gerektiği sonuç ve kanaatine varılmıştır..."

3. Davacı vekili, bunun üzerine aynı istemle adli yargı yerinde dava açmıştır.

B. Adli Yargıda

4. İş Mahkemesi 07/04/2017 tarih ve E.2016/190, K.2017/172 sayılı kararı ile uyuşmazlıkta idari yargının görevli olduğu gerekçesiyle davanın usulden reddine karar vermiş; bu karara karşı yapılan istinaf başvurusu da İstanbul Bölge Adliye Mahkemesi 33. Hukuk Dairesinin 14/02/2018 tarih ve E.2017/1461, K.2018/188 sayılı kesin kararı ile adli yargının görevli olduğu gerekçesiyle esastan kabul edilmiş ve ilk derece mahkemesi kararı kaldırılarak dosya mahkemesine gönderilmiştir.

5. İş Mahkemesi 10/09/2018 tarih ve E.2018/94, K.2018/371 sayılı kararı ile davanın kabulüne karar vermiş; bu karara karşı yapılan istinaf başvurusu İstanbul Bölge Adliye Mahkemesi 33. Hukuk Dairesinin 20/03/2019 tarih ve E.2018/2617, K.2019/558 sayılı kararı ile kısmen kabul edilmiş ve ilk derece mahkemesi kısmen kaldırılarak Valilik yönünden husumet yokluğu nedeniyle davanın reddine, diğer yönlerden istinaf başvurusunun esastan reddine karar verilmiş; bu karara karşı yapılan temyiz başvurusu, Yargıtay 10. Hukuk Dairesinin 26/10/2023 tarih ve E.2020/3917, K.2023/10371 sayılı kesin kararı ile uyuşmazlıkta idari yargının görevli olduğu gerekçesiyle kabul edilerek istinaf mercii kararı bozulmuş ve dosya mahkemesine gönderilmiştir. Temyiz mercii kararının ilgili kısmı şöyledir:

"...Uyuşmazlık, davacının 2007/11-2008/11 tarihlerinde il encümen üyesi olarak görev yaptığı dönemde 1479 sayılı Kanun kapsamında sigortalı olması nedeniyle bu dönemde 1479 sayılı Kanuna tabi sigortalılığının iptal edilerek Emekli Sandığı iştirakçisi olarak sigortalılık halinin tescil edilmesine, il encümen üyeliği görevi nedeniyle 2007/11-2008/11 arası dönemde 5510 sayılı Kanun kapsamında 4/1-c kapsamında sigortalı olduğunun tespitine, Emekli Sandığına ilişkin hizmetleri karşılığında ödenmesi gereken keseneklerin davalı Valiliği'nden tahsil edilmesine ilişkin olup İlk Derece Mahkemesi tarafından davanın kabulüne dair verilen karara karşı davalılar vekilleri tarafından istinaf yoluna başvurulması üzerine Bölge Adliye Mahkemesi tarafından davalı Tekirdağ Valiliği'nin başvurusunun kabulü ile Mahkeme kararının kaldırılması ile davalı Tekirdağ Valiliği hakkında açılmış bulunan davanın husumet yokluğu nedeniyle reddine, davanın davalı SGK

UYAP Bilişim Sistemindeki bu dokümana http://vatandas.uyap.gov.tr adresinden I0ib8/c - h392MSZ - 1G4GgOl - 2blFlQ= ile erişebilirsin

Başkanlığı yönünden kabulüne, keseneklerin tahsili işlemi yönünden ise idari işlem olduğundan bu hususta karar verilmesine yer olmadığına karar verilmiş ise de görevli yargı yerinin idari yargı olduğunun gözetilmemesi yerinde görülmemiştir.

Açıklanan yasal düzenlemeler çerçevesinde; 5434 sayılı Kanun kapsamında sigortalılığın tescili ile tespiti istenilen döneme ilişkin 1479 sayılı Kanun kapsamında zorunlu Bağ-Kur sigortalılığının iptali ile keseneklerin tahsiline ilişkin eldeki davada 5510 sayılı Kanun'un 101, geçici 4 üncü maddeleri ile 5434 sayılı Kanun'un 12 nci maddelerine göre sınırlı yetki ile donatılmış iş mahkemesi görevli değildir. Bu yönde görevin idari yargıya ait olduğunun belirgin olması karşısında yazılı şekilde karar verilmiş olması, usul ve yasaya aykırı olup, bozma nedenidir. ..."

6. **Tekirdağ 1. İş Mahkemesi 31/01/2024 tarih ve E.2023/313, K.2024/41 sayılı kararı** ile yargı yolunun caiz olmaması nedeniyle 6100 sayılı Kanun'un 114/1-b ve 115/2 maddeleri uyarınca davanın usulden reddine karar vermiş; bu karara karşı yapılan temyiz başvurusu Yargıtay 10. Hukuk Dairesinin 02/05/2024 tarih ve E.2024/5026, K.2024/4806 sayılı kararı ile reddedilerek ilk derece mahkemesi kararı onanmış ve karar kesinleşmiştir. İlk derece mahkemesi kararının ilgili kısmı şöyledir:

"...Tüm dosya kapsamı bütün olarak değerlendirildiğinde; Dava, davacının 2007/11-2008/11 tarihlerinde il encümen üyesi olarak görev yaptığı dönemde 1479 sayılı Kanun kapsamında sigortalı olması nedeniyle bu dönemde 1479 sayılı Kanuna tabi sigortalılığının iptal edilerek Emekli Sandığı iştirakçisi olarak sigortalılık halinin tescil edilmesine, il encümen üyeliği görevi nedeniyle 2007/11-2008/11 arası dönemde 5510 sayılı Kanun kapsamında 4/1-c kapsamında sigortalı olduğunun tespitine, Emekli Sandığına ilişkin hizmetleri karşılığında ödenmesi gereken keseneklerin davalı Tekirdağ Valiliği'nden tahsil edilmesine ilişkindir.

Mahkememizin 10/09/2018 tarihli 2018/94 esas ve 2018/371 karar sayılı ilamı ile; "Davacının 01.11.2007-01.11.2008 tarihleri arasında Tekirdağ İl Özel İdaresi İl Encümeni üyesi olduğu, bu hususta ihtilaf bulunmadığı, davacının yasal düzenleme uyarınca il encümeni üyeliği nedeniyle talep şartı olmaksızın kendiliğinden emekli sandığı ile ilişkilendirilmesi gerekeceği, davacının bu dönemde 1479 sayılı yasa göre zorunlu bağ-kur sigortalısı olduğu, bu sigortalılığın sandıkla ilişkilendirmeye engel olmayacağı ancak aynı dönemde çakışan sigortalılık nedeniyle 01.11.2007-01.11.2008 tarihleri arasındaki zorunlu bağ-kur sigortalılığın iptalinin gerekeceği, davacının il encümeni üyeliği nedeniyle talep şartı olmaksızın yasaya göre kendiliğinden emekli sandığı ile ilişkilendirilmesi gerekeceğinden emeklilik keseneklerinin tahsili işleminin ilgili idare tarafından kuruma ödenmesi gerekeceği, bu yön idari işlem olduğundan karar verilemeyeceği anlaşıldığından Davacının İl Özel İdaresi İl Encümen Üyesi olduğu 01.11.2007 - 01.11.2008 tarihleri arasındaki çalışmasının 5434 sayılı Emekli Sandığı Yasasına tabi olduğunun tespitine, davacının 01.11.2007-01.11.2008 tarihleri arasındaki çalışmalarının 5434 sayılı yasaya tabi olması nedeniyle bu tarihler ile çakışan 1479 sayılı yasaya tabi sigortalılığının iptaline, 5434 sayılı Emekli Sandığı Yasasına tabi olduğunun tespitine karar verilen 01.11.2007 - 01.11.2008 tarihleri arasındaki çalışmalara ilişkin keseneklerin tahsili işlemi idari işlem olduğundan bu hususta karar verilmesine yer olmadığına karar vermek gerekmiştir." şeklinde karar verilmiş ise de; Mahkememiz kararı Yargıtay ilamı ile haklı gerekçelerle bozulmuş olup, Yargıtay bozma ilamında belirtildiği üzere; 5434 sayılı Kanun kapsamında sigortalılığın tescili ile tespiti istenilen döneme ilişkin 1479 sayılı Kanun kapsamında zorunlu Bağ-Kur sigortalılığının iptali ile keseneklerin tahsiline ilişkin işbu davada 5510 sayılı Kanun'un 101, geçici 4. maddeleri ile 5434 sayılı Kanun'un 12. maddelerine göre iş mahkemeleri görevli olmayıp; görevin idari yargıya ait olması karşısında Mahkememizce davanın usulden reddine dair aşağıdaki gibi karar vermek gerekmiştir. ..."

UYAP Bilişim Sistemindeki bu dokümana http://vatandas.uyap.gov.tr adresinden I0ib8/c - h392MSZ - 1G4GgOl - 2blFlQ= ile erişebilirsin

7. Davacı vekili, 2247 sayılı Kanun'un 14. maddesindeki yola başvurmaksızın, aynı istemle idari yargı yerinde yeniden dava açmıştır.

C. İdari Yargıda (İkinci Kez)

8. 1. İdare Mahkemesinin 18/07/2024 tarih ve E.2024/520, K.2024/503 sayılı kararı ile, dava konusu idari işlemin iptali istemine dava dilekçesinde yer verilmediği, dilekçenin konu ve sonuç kısımlarında yer alan istemlerin birbiriyle uyumlu olmadığını gerekçesiyle, 2577 sayılı Kanun'un 15/1.-(d) maddesi gereğince, kararın tebliği tarihini izleyen günden itibaren (30) gün içinde 3. maddeye uygun şekilde düzenlenerek yeniden dava açmakta serbest olmak üzere, dava dilekçesinin reddine karar vermiştir.

9. Davacı, yenileme dilekçesi ile bu kez, eksiklikleri gidererek Sosyal Güvenilki kurumu Başkanlığının 18/01/2016 tarih ve 23647273/75.193.084 sayılı işlemin iptalini talep etmiştir.

10. 1. İdare Mahkemesinin 30/01/2025 tarih ve E.2025/57, K.2025/69 sayılı davanın yetki yönünden reddi kararı üzerine, dosya yetkili Ankara İdare Mahkemelerine gönderilmiştir.

11. **Ankara 19. İdare Mahkemesi 26/02/2025 tarih ve E.2025/254 sayılı kararı** ile, 5510 sayılı Kanun'un 101. maddesi hükmü uyarınca uyuşmazlığın görüm ve çözümünde adli yargı yerinin görevli olduğu sonucuna varıldığı gerekçesiyle, 2247 sayılı 19. maddesi uyarınca görevli yargı yerinin belirlenmesi için dosyanın Uyuşmazlık Mahkemesine gönderilmesine ve dosya incelemesinin bu konuda Uyuşmazlık Mahkemesince karar verilinceye kadar ertelenmesine karar vermiştir. Kararın ilgili kısmı şöyledir:

> *"...Dosyanın incelenmesinden; davacı tarafından, aynı istemle açılan davanın Tekirdağ 1. İş Mahkemesinin 31/01/2024 tarih ve E:2023/313, K:2024/41 sayılı kararıyla idari yargının görevli olduğu gerekçesiyle görev yönünden reddedildiği, söz konusu kararın istinaf ve temyiz incelemesi sonrası kesinleşmesi üzerine mahkememizde işbu davanın açıldığı anlaşılmış ise de; bakılmakta olan davanın, 5510 sayılı Yasanın yürürlük tarihi olan 01/10/2008 tarihinden önce 5434 sayılı Kanun kapsamında sigortalı olarak hizmeti bulunmayan ve yürürlükteki 5510 sayılı Kanun ile getirilen prim esasına dayalı yeni sisteme tabi çalışan davacı ile ilgili olarak ortaya çıkan mevcut uyuşmazlığın, aynı Kanun'un 101.maddesi uyarınca iş mahkemelerinde çözümlenmesi gerektiği sonucuna varılmıştır. ..."*

12. Ankara 19. İdare Mahkemesi tarafından 2247 sayılı Kanun'un 19. maddesi uyarınca görevli yargı yerinin belirlenmesi için idari yargı dava dosyası, ekinde adli yargı dosyası ile birlikte Uyuşmazlık Mahkemesine gönderilmiştir.

III. İLGİLİ HUKUK

A. Mevzuat

13. 5510 sayılı Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanunu'nun *"Amaç"* başlıklı 1. maddesi şöyledir:

> "*Bu Kanunun amacı, sosyal sigortalar ile genel sağlık sigortası bakımından kişileri güvence altına almak; bu sigortalardan yararlanacak kişileri ve sağlanacak hakları,*

UYAP Bilişim Sistemindeki bu dokümana http://vatandas.uyap.gov.tr adresinden I0ib8/c - h392MSZ - 1G4GgOl - 2blFlQ= ile erişebilirsin

bu haklardan yararlanma şartları ile finansman ve karşılanma yöntemlerini belirlemek; sosyal sigortaların ve genel sağlık sigortasının işleyişi ile ilgili usûl ve esasları düzenlemektir."

14. 5510 sayılı Kanun'un *"Kapsam"* başlıklı 2. maddesi şöyledir:

"Bu Kanun; sosyal sigortalar ile genel sağlık sigortasından yararlanacak kişileri, işverenleri, sağlık hizmeti sunucularını, bu Kanunun uygulanması bakımından gerçek kişiler ile her türlü kamu ve özel hukuk tüzel kişilerini ve tüzel kişiliği olmayan diğer kurum ve kuruluşları kapsar."

15. 5510 sayılı Kanun'un *"Sigortalı sayılanlar"* başlıklı 4. maddesinin 1. fıkrasının (c) bendi ile 4. fıkrasının (b) bendi şöyledir:

"(Değişik: 17/4/2008-5754/2 md.)
Bu Kanunun kısa ve uzun vadeli sigorta kolları uygulaması bakımından;
...
c) Kamu idarelerinde;
1) Bu maddenin birinci fıkrasının (a) bendine tabi olmayanlardan, kadro ve pozisyonlarda sürekli olarak çalışıp ilgili kanunlarında (a) bendi kapsamına girenler gibi sigortalı olması öngörülmemiş olanlar,
2) Bu maddenin birinci fıkrasının (a) ve (b) bentlerine tabi olmayanlardan, sözleşmeli olarak çalışıp ilgili kanunlarında (a) bendi kapsamına girenler gibi sigortalı olması öngörülmemiş olanlar ile 657 sayılı Devlet Memurları Kanununun 86 ncı maddesi uyarınca açıktan vekil atananlar,
sigortalı sayılırlar.
...
Birinci fıkranın (c) bendi gereği sigortalı sayılanlara ilişkin hükümler;
...
b) Başbakan, Cumhurbaşkanı yardımcıları, bakanlar, Türkiye Büyük Millet Meclisi üyeleri, belediye başkanları, il encümeninin seçimle gelen üyeleri,
...
hakkında da uygulanır."

16. 5510 sayılı Kanun'un *"Uyuşmazlıkların çözüm yeri"* başlıklı 101. maddesi şöyledir:

"Bu Kanunda aksine hüküm bulunmayan hallerde, bu Kanun hükümlerinin uygulanmasıyla ilgili ortaya çıkan uyuşmazlıklar iş mahkemelerinde görülür."

17. 5510 sayılı Kanun'un *"5434 sayılı Kanuna ilişkin geçiş hükümleri"* başlıklı geçici 4. maddesinin ilgili fıkraları şöyledir:

" (Değişik: 17/4/2008-5754/68 md.)
Bu Kanunun yürürlüğe girdiği tarih itibarıyla 8/6/1949 tarihli ve 5434 sayılı Kanuna göre; aylık, tazminat, harp malûllüğü zammı, diğer ödemeler ve yardımlar ile 8/2/2006 tarihli ve 5454 sayılı Kanunun 1 inci maddesine göre ek ödeme verilmekte olanlara, bu Kanunla yürürlükten kaldırılan hükümleri de dahil 5434 sayılı Kanunda kendileri için belirtilmiş olan şartları haiz oldukları müddetçe bunların ödenmesine devam olunur. Ancak, 5 ilâ 10 yıl arasında fiili hizmet süresi olan iştirakçilerden dolayı dul ve yetim aylığı almakta olanların, aylık ve diğer ödemeleri, bu Kanunun 32 nci, 34 üncü ve 37 nci maddelerindeki şartları haiz oldukları müddetçe devam edilir.

UYAP Bilişim Sistemindeki bu dokümana http://vatandas.uyap.gov.tr adresinden I0ib8/c - h392MSZ - 1G4GgOl - 2blFlQ= ile erişebilirsin

Bu Kanunun yürürlüğe girdiği tarihten önce iştirakçiliği sona erenlerden tahsis talebinde bulunacaklar ile bu Kanunun yürürlüğe girdiği tarihten önce 5434 sayılı Kanun hükümlerine göre tahsis talebinde bulunanlardan işlemleri devam edenler hakkında, bu Kanunla yürürlükten kaldırılan hükümleri de dahil 5434 sayılı Kanun hükümlerine göre işlem yapılır.

...

Bu madde kapsamına girenlerin aylıklarının bağlanması, artırılması, azaltılması, kesilmesi, yeniden bağlanması, toptan ödemeleri, ilgi devamı, ihya ve borçlanmaları, diğer ödemeler ve yardımlar ile emeklilik ikramiyeleri hakkında bu Kanunla yürürlükten kaldırılan hükümleri de dahil 5434 sayılı Kanun hükümlerine göre işlem yapılır ve bu maddenin uygulanmasında mülga 2829 sayılı Kanun hükümleri ayrıca dikkate alınır. (Ek cümle: 16/6/2010-5997/10 md.) (Değişik cümle:9/1/2025-7538/13 md.) Ancak, bu Kanunun 4 üncü maddesinin dördüncü fıkrasının (d), (e) ve (f) bentlerinde belirtilenlerden öğrenci olanların sigortalı sayılmaları, yetim aylıklarının bağlanmamasını veya bağlanan yetim aylıklarının kesilmesini gerektirmez. (Ek cümleler:9/1/2025-7538/13 md.) Bu madde kapsamında aylık alan ya da hükmün yürürlüğe girdiği tarihten sonra aylığa hak kazanacak erkek çocuklar için 5434 sayılı Kanunun mülga 74 üncü maddesinin altıncı fıkrası hükümleri uygulanmaz. Bu fıkranın ikinci ve üçüncü cümlesi hükümleri bu Kanunun geçici 18 inci maddesi kapsamındaki yetimler hakkında da ilgisine göre uygulanır.

...

Bu Kanunun yürürlüğe girdiği tarihten önce iştirakçi olup, bu Kanunun yürürlüğe girdiği tarih itibarıyla bu Kanunun 4 üncü maddesinin birinci fıkrasının (c) bendi kapsamına alınanların kesenek ve karşılıkları, fiili hizmet zammı ve itibari hizmet süresi karşılıkları ile %100 artış farkları hakkında 5434 sayılı Kanunun bu Kanunun yürürlüğe girmeden önceki hükümleri uyarınca işlem yapılır. (Değişik ikinci cümle: 31/7/2008-5797/3 md.) Geçici 12 nci maddenin ikinci fıkrası uyarınca kamu idarelerinin sağlık hizmetlerinin sağlanmasına ilişkin görevlerinin Kurum tarafından devralındığı tarihten itibaren, kamu idarelerince bu kapsamdaki sigortalılar için her ay emekli keseneklerine esas aylıklarının %12'si oranında ayrıca genel sağlık sigortası primi ödenir. Bunlar için Kanunun 81 inci maddesinin (h) fıkrası uyarınca ödenecek ek karşılıkların hesabında, genel sağlık sigortası primi tutarları dikkate alınmaz.

..."

18. 5510 sayılı Kanun'un *"506, 1479, 5434, 2925, 2926 sayılı kanunlara ilişkin ortak geçiş hükümleri"* başlıklı geçici 7. maddesinin 1. fıkrası şöyledir:

"(Değişik: 17/4/2008-5754/68 md.)

Bu Kanunun yürürlük tarihine kadar 17/7/1964 tarihli ve 506 sayılı, 2/9/1971 tarihli ve 1479 sayılı, 17/10/1983 tarihli ve 2925 sayılı, bu Kanunla mülga 17/10/1983 tarihli ve 2926 sayılı, 8/6/1949 tarihli ve 5434 sayılı kanunlar ile 17/7/1964 tarihli ve 506 sayılı Kanunun geçici 20 nci maddesine göre sandıklara tabi sigortalılık başlangıçları ile hizmet süreleri, fiilî hizmet süresi zammı, itibarî hizmet süreleri, borçlandırılan ve ihya edilen süreler ve sigortalılık süreleri tabi oldukları kanun hükümlerine göre değerlendirilir."

19. 5434 sayılı Türkiye Cumhuriyeti Emekli Sandığı Kanunu'nun, 31/05/2006 tarihli ve 5510 sayılı Kanun'un 106. maddesi ile ilga edilen 12. maddesinin II. bendinin (n) alt bendi şöyledir:

"Bu kanunla tanınan haklardan aşağıda (I) işaretli fıkrada yazılı yerlerde çalışanlardan, Türk uyruğunda olmak ve 18 yaşını bitirmiş bulunmak şartıyla, (II) işaretli fıkrada gösterilenler faydalanırlar.

...

II. Faydalanacaklar:

UYAP Bilişim Sistemindeki bu dokümana http://vatandas.uyap.gov.tr adresinden I0ib8/c - h392MSZ - 1G4GgOl - 2blFlQ= ile erişebilirsin

...

n) Sosyal güvenlik kuruluşlarına tâbi görevlerde bulunmadan veya bu kuruluşlara tâbi olarak çalışmakta iken illerin daimi komisyon üyeliğine veya belediye başkanlığına seçilen ve atananlar ile Sandıktan veya diğer sosyal güvenlik kuruluşlarından emekli, yaşlılık veya malûllük aylığı almakta iken belediye başkanlığına seçilen ve atananlar, istekleri üzerine istek dilekçelerinin Sandık kayıtlarına geçtiği tarihi takip eden ay başından itibaren emekli kesenekleri kendilerince, karşılıkları kurumlarca ödenmek ve emekli aylıkları Sandıkla ilgilendirildikleri tarihten itibaren kesilmek suretiyle,

...

Yukarıda gösterilenlere (Cumhurbaşkanları ile erler hariç) bu Kanunda "iştirakçi ve isteğe bağlı iştirakçi" denilmiştir. İştirakçi ve isteğe bağlı iştirakçi olanlar Türkiye Cumhuriyeti Emekli Sandığı ile isteklerine bakılmaksızın ilgilendirilirler ve haklarında ayrıca İş ve İşçi Sigortaları Kanunlarının hükümleri uygulanmaz."

B. Yüksek Yargı Kararı

20. 5510 sayılı Kanun'un 101. maddesinin iptali istemiyle açılan davada verilen Anayasa Mahkemesinin 22/12/2011 tarihli ve E.2010/65, K.2011/169 sayılı kararında, özetle; 5510 sayılı Kanun'a 5754 sayılı Kanun ile eklenen geçici 4. maddenin yürürlüğe girmesinden önce 5434 sayılı Kanun kapsamında bulunan memurlar ve diğer kamu görevlileri ile ilgili sosyal güvenlik mevzuatının uygulanmasından doğan idari işlem ve eylem niteliğindeki uyuşmazlıklarda idari yargının görevinin devam edeceği belirtilmiş, 5510 sayılı Kanun'un yürürlüğünden sonra Kanun hükümlerinin uygulanmasıyla ilgili ortaya çıkan uyuşmazlıkların çözümünde iş mahkemelerinin görevlendirilmesinde Anayasaya aykırılık görülmemiştir.

IV. İNCELEME VE GEREKÇE

A. İlk İnceleme

21. Uyuşmazlık Mahkemesinin Rıdvan GÜLEÇ'in Başkanlığında, Üyeler Eyüp SARICALAR, Bayram ŞEN, Döndü Deniz BİLİR, Ahmet ARSLAN, Mahmut BALLI ve Bilal ÇALIŞKAN'ın katılımlarıyla yapılan 22/12/2025 tarihli toplantısında; 2247 sayılı Kanun'un 27. maddesi uyarınca yapılan incelemeye göre, İdare Mahkemesince, daha evvelki idari yargı yeri görevsizlik kararı dikkate alınmaksızın anılan Kanun'un 19. maddesine göre başvuruda bulunulmuş olduğu, başvurunun usule uygun bulunmadığı, bununla birlikte, usul ekonomisi ve makul yargılama süresi ilkelerine göre yargılamanın geldiği aşama da dikkate alınarak, Mahkemece idari yargı dosyasının, ekinde adli yargı dosyası ile birlikte Uyuşmazlık Mahkemesine gönderildiği ve usule ilişkin başkaca bir noksanlık bulunmadığı anlaşıldığından, görev uyuşmazlığının esasının incelenmesine oy birliğiyle karar verildi.

B. Esasın İncelenmesi

22. Raportör-Hâkim Süleyman ARIDURU'nun, davanın çözümünde adli yargının görevli olduğu yolundaki raporu ile dosyadaki belgeler okunduktan, ilgili Başsavcılarca görevlendirilen Yargıtay Cumhuriyet Savcısı Halil İbrahim ÇİFTÇİ'nin davada adli yargının, Danıştay Savcısı Yakup BAL'ın ise davada idari yargının görevli olduğu yolundaki sözlü açıklamaları da dinlendikten sonra, gereği görüşülüp düşünüldü:

23. Dava, davacının 2007/11 - 2008/11 arası dönemde Tekirdağ İl Özel İdaresi il encümeni üyesi olduğundan bahisle, mevcut Bağ-Kur sigortalılığı kaydının iptali ve yerine

UYAP Bilişim Sistemindeki bu dokümana http://vatandas.uyap.gov.tr adresinden I0ib8/c - h392MSZ - 1G4GgOl - 2blFlQ= ile erişebilirsin

Emekli Sandığı iştirakçiliğinin tespiti istemiyle açılmıştır.

24. 5502 sayılı Sosyal Güvenlik Kurumu Kanunu ile 5434 sayılı Emekli Sandığı Kanunu'nun bazı maddeleri yürürlükten kaldırılmış, kamu tüzel kişiliğine sahip Türkiye Cumhuriyeti Emekli Sandığı, hiç bir işleme gerek kalmaksızın, bu Kanun'un yürürlük tarihi itibarıyla görevleri ile birlikte, 1. maddeye dayanılarak kurulan kamu tüzel kişiliğine sahip Sosyal Güvenlik Kurumuna devredilmiştir.

25. 5510 sayılı Kanun'la 506 sayılı Sosyal Sigortalar Kanun'u, 1479 sayılı Esnaf ve Sanatkârlar ve Diğer Bağımsız Çalışanlar Sosyal Sigortalar Kurumu Kanun'u, 2925 sayılı Tarım İşçileri Sosyal Sigortalar Kanun'u, 2926 sayılı Tarımda Kendi Adına ve Hesabına Çalışanlar Sosyal Sigortalar Kanun'u ve 5434 sayılı Türkiye Cumhuriyeti Emekli Sandığı Kanun'u kapsamında bulunanlar, geçici maddelerle korunan haklar dışında, sosyal güvenlik ve sağlık hizmetleri yönünden yeni bir sisteme bağlı tutulmuş ve 5510 sayılı Kanun'un yürürlüğünden sonra göreve başlayanlar yönünden, prim esasına dayalı sigorta sistemine geçilmiştir. Bu sistemle, devlet memurları ve diğer kamu görevlileri, hizmet akdine göre ücretle çalışanlar, tarım işlerinde ücretle çalışanlar, kendi hesabına çalışanlar ve tarımda kendi hesabına çalışanları kapsayan beş farklı emeklilik rejimi, aktüeryal olarak hak ve yükümlülükler yönünden tek bir sosyal güvenlik sistemi altında toplanmıştır.

26. Dosyanın incelenmesinden; idari yargıda açılan ilk dava tarihi itibarıyla ili, İlçe Belediye Başkanı olarak görev yapan ve uyuşmazlık konusu dönemde zorunlu Bağ-Kur sigortalısı olan davacının 2007 yılı Kasım ayı ile 2008 yılı Kasım ayları arasında İl Özel İdaresi İl Encümeni üyesi olarak görev yaptığı, dolayısıyla 5434 sayılı Kanun kapsamında olması gereken bu sürelere ilişkin hizmet bildiriminin yapılmayarak 1479 sayılı Kanun kapsamındaki sigortalılığının devamının sağlandığı belirtilerek, anılan dönemler için 1479 sayılı (Mülga) Kanun (Bağ-Kur) kapsamındaki sigortalılık halinin iptal edilerek 5434 sayılı Kanun kapsamında Emekli Sandığı iştirakçisi olarak sigortalılık halinin tescil edilmesi, anılan dönemler için Bağ-Kur hizmetleri karşılığında ödenen primlerin emekli sandığı hizmetlerine sayılması, aksi takdirde primlerin tarafına iadesi, emekli sandığı hizmetleri karşılığında prim borcu doğacak ise, borcun hesaplanarak tarafına bildirilmesi, Emekli Sandığı ile ilgilendirilme talebinin kabulü halinde de 2829 sayılı Kanun hükümleri uyarınca 4/a, 4/b ve 4/c hizmetlerinin birleştirilmesi yönünde yaptığı 15/12/2015 tarihli başvurusunun reddine ilişkin 18/01/2016 tarih ve 084 sayılı işlemin iptali istemiyle dava açıldığı; Sosyal Güvenlik Kurumu Başkanlığı Sigorta Primleri Genel Müdürlüğünün Sigortalılık Tescil ve Hizmet Kaydı Tespiti konulu 11/12/2015 tarihli yazısında, davacının 01/07/1998 - 31/10/1998 tarihleri arasında 4/a sigorta kolunda, 03/11/1998 - 29/03/2014 tarihleri arasında 4/b sigorta kolunda ve 2014/04 döneminden itibaren de 4/c sigorta kolunda sigortalılık kaydının bulunduğunun belirtildiği; sonuç olarak davacının 5510 sayılı Kanun'un yürürlüğe girdiği 01/10/2008 tarihinden önce 5434 sayılı Kanun'a tabi Emekli Sandığı iştirakçisi olmadığı anlaşılmaktadır.

27. Bu durumda, yukarıda yer verilen Kanun hükümleri ve Anayasa Mahkemesi kararı nazara alındığında, davacının 5510 sayılı Kanun'un yürürlüğe girmeden önce 5434 sayılı Kanun'a tabi hizmetinin bulunmadığı, uyuşmazlığın davacının 5510 sayılı Kanun'un 4. maddesinin 1. fıkrasının (c) bendi ile 4. fıkrasının (b) bendi uyarınca kamu görevlisi statüsünde sayılıp sayılmayacağına ilişkin olduğu görülmekle, 5510 sayılı Kanun'un 101. maddesindeki düzenleme karşısında bu Kanun'un uygulanmasından kaynaklanan davanın görüm ve çözümünde adli yargının görevli bulunduğu sonucuna varılmıştır.

UYAP Bilişim Sistemindeki bu dokümana http://vatandas.uyap.gov.tr adresinden I0ib8/c - h392MSZ - 1G4GgOl - 2blFlQ= ile erişebilirsin

28. Yukarıda belirtilen hususlar göz önünde bulundurularak, Ankara 19. İdare Mahkemesinin yönteme aykırı başvurusunun kabulü ile, Tekirdağ 1. İş Mahkemesinin 31/01/2024 tarih ve E.2023/313, K.2024/41 sayılı görevsizlik kararının kaldırılması gerekmiştir.

V. HÜKÜM

Açıklanan gerekçelerle;

A. Davanın çözümünde ADLİ YARGININ GÖREVLİ OLDUĞUNA,

B. Ankara 19. İdare Mahkemesinin yönteme aykırı BAŞVURUSUNUN KABULÜ ile, 1. İş Mahkemesinin 31/01/2024 tarih ve E.2023/313, K.2024/41 sayılı GÖREVSİZLİK KARARININ KALDIRILMASINA,

22/12/2025 tarihinde, OY BİRLİĞİ İLE KESİN OLARAK karar verildi.

Başkan	Üye	Üye	Üye
Rıdvan	Eyüp	Bayram	Döndü Deniz
GÜLEÇ	SARICALAR	ŞEN	BİLİR

Üye	Üye	Üye
Ahmet	Mahmut	Bilal
ARSLAN	BALLI	ÇALIŞKAN

UYAP Bilişim Sistemindeki bu dokümana http://vatandas.uyap.gov.tr adresinden I0ib8/c - h392MSZ - 1G4GgOl - 2blFlQ= ile erişebilirsin